

International Federation of
Library Associations and Institutions

Стратегічний план 2016—2021

Прийнято Правлінням ІФЛА
Грудень 2015

БАЧЕННЯ

ІФЛА є загально визнаним глобальним представником інтересів бібліотечного та інформаційного співтовариства. Ми підтримуємо і надихаємо суспільство, надаючи кожному доступ до інформації, знань і культури на підтримку навчання, творчості та інновацій.

ВСТУП

Як провідна міжнародна організація ми посідаємо лідерську позицію в просуванні і представленні інтересів наших членів і користувачів бібліотек у мінливому інформаційному середовищі. У виконанні своєї місії задля бібліотечних користувачів ми розширюватимемо нашу мережу, розвиватимемо цільове партнерство та співробітництво з провідними установами, інформаційним і культурним секторами, міжнародними організаціями, громадськими організаціями та спонсорами.

Наша мета — захищати і просувати загальнокультурні цінності, відстоювати важливість високоякісних бібліотечних та інформаційних служб, які сприяють соціальному, культурному та економічному зростанню. Інвестуючи свій досвід і ресурси, намагаємося забезпечити рівний доступ до друкованої та електронної інформації, а також до надбань культурної спадщини для розвитку освіти, творчості та інновацій.

У наших Стратегічних напрямках визначено шляхи реалізації поставлених завдань за допомогою захисту інтересів бібліотек, сприяння вдосконаленню їхньої діяльності та

піднесенню ролі у суспільстві. Наші **Ключові ініціативи** ґрунтуються на Стратегічних напрямках діяльності з визначенням пріоритетів і часових меж. Кожна ініціатива об'єднує низку заходів, зацікавлених осіб, передбачає використання певних ресурсів і досвіду.

ОСНОВНІ ЦІННОСТІ

Основні цінності, яких ми дотримуємося, реалізуючи Стратегічні напрями діяльності, це:

- принципи свободи доступу до інформації та свободу пошуку, отримання і поширення інформації та ідей, сформульовані в статті 19 Загальної декларації прав людини;
- переконання щодо потреби людей, спільнот і організацій у загальному і рівному доступі до інформації, ідей і культурних надбань для підтримання **соціального, освітнього, культурного, демократичного й економічного добробуту**;
- переконання в тому, що надання високоякісного **бібліотечно-інформаційного обслуговування** допомагає гарантувати цей доступ;
- зобов'язання надати можливість усім членам Федерації **брати участь і отримувати користь від її діяльності**, незважаючи на громадянство, фізичні можливості, етнічне походження, стать, географічне розташування, мову, політичні погляди, расу чи релігію.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ

На 2016—2021 роки ми дотримуватимемося чотирьох основних Стратегічних напрямів:

Стратегічний напрям 1. Бібліотеки у суспільстві

Ми допомагатимемо бібліотекам у формуванні грамотних, обізнаних і активних спільнот. Ми надамо бібліотекам можливість бути основними постачальниками інформації для забезпечення розвитку освіти, досліджень, всіляко сприятимемо участі бібліотек у культурній і соціальній сферах.

Стратегічний напрям 2. Інформація і знання

Ми сформуємо концепцію забезпечення рівного доступу до інформації та знань у будь-якому форматі і в будь-якому місці. Бібліотеки матимуть можливість бути каталізаторами інновацій, створювати та повторно використовувати контент у своїх спільнотах.

Стратегічний напрям 3. Культурна спадщина

Ми підтримуватимемо бібліотеки і тісно співпрацюватимемо з нашими партнерами для збереження культурної спадщини в різних проявах, зокрема традиційному, історичному, самобутньому і сучасному, намагаючись максимально координувати наші дії.

Стратегічний напрям 4. Нарощування потенціалу

Ми працюватимемо над підвищенням значущості бібліотек і бібліотекарів на національному, регіональному і світовому рівнях, розвиваючи програму захисту інтересів бібліотек для нарощування потенціалу членів ІФЛА у відстоюванні ролі бібліотек як ключових установ у політичних, економічних і соціальних змінах.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН ІФЛА 2016—2021: КЛЮЧОВІ ІНІЦІАТИВИ І ДІЯЛЬНІСТЬ

Чотири Стратегічні напрями нашого Плану будуть реалізовані за допомогою низки ключових ініціатив і заходів, які оновлюватимуться кожні два роки.

Ключові ініціативи і дії з їхньої реалізації координуватиме Правління ІФЛА за допомогою консультативних і координаційних груп, сформованих із представників наших членів, професійних підрозділів ІФЛА, стратегічних і програмних консультативних комітетів, регіональних центрів та мовних офісів, учасників програми «Міжнародні лідери» і наших партнерів, які працюють у тісному співробітництві з досвідченими співробітниками ІФЛА. Наші фахівці та професійні підрозділи ІФЛА також братимуть участь у проектах реалізації ключових ініціатив.

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕДБАЧАЄ ЕФЕКТИВНЕ КЕРІВНИЦТВО

Стратегічні напрями ІФЛА підтримуються ефективним керівництвом, практичним досвідом і дослідженнями, глобальними програмами і стандартами.

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ 1. БІБЛІОТЕКИ У СУСПІЛЬСТВІ

МИ ПІДТРИМУВАТИМЕМО БІБЛІОТЕКИ У ФОРМУВАННІ ГРАМОТНИХ, ОБІЗНАНИХ І АКТИВНИХ СПІЛЬНОТ. МИ НАДАВАТИМЕМО БІБЛІОТЕКАМ МОЖЛИВІСТЬ ВИСТУПАТИ ОСНОВНИМИ ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ, ДОСЛІДЖЕНЬ, СПРИЯТИМЕМО УЧАСТІ У КУЛЬТУРНІЙ І СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРАХ.

КЛЮЧОВІ ІНІЦІАТИВИ 2015—16:

1.1 Підтримка читання і грамотності як необхідної умови активної участі особистості в житті суспільства за допомогою забезпечення доступу до інформації в будь-якому форматі

Напрямок 1.1.1 Розробити та подати нову концепцію щодо грамотності та читання, яка передбачатиме активну участь і партнерство в галузі читання та грамотності

Спільно з партнерами, що працюють у цій сфері, ми розробимо нову стратегію ІФЛА щодо грамотності та читання, зважаючи на різнобічні підходи й матеріали, зокрема позицію Всесвітнього дня грамотності (8 вересня).

Ми активно пропагуватимемо серед наших членів і партнерів важливість загальної грамотності і виступатимемо за внесення національних планів щодо грамотності до планів розвитку в рамках реалізації бачення програми ООН «Світ із загальною грамотністю», задекларованої в документі «Перетворюючи світ: Порядок денний ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року».

Напрямок 1.1.2 Розширювати і просувати програму медійної та інформаційної грамотності

Ми формуватимемо і розроблятимемо стратегію, яка сприяє набуттю навичок медійної та інформаційної грамотності, необхідних для використання інформації та знання в будь-якому форматі для добробуту громадян.

1.2 Представлення діяльності бібліотек на порядку денному міжнародних організацій

Напрямок 1.2.1 Підготувати Рекомендацію для ЮНЕСКО про важливу і мінливу роль бібліотек у суспільстві

Ми підготуємо проект Рекомендації і працюватимемо разом із партнерами над її внесенням до порядку денного ЮНЕСКО.

Напрямок 1.2.2 Кампанія за відстоювання інтересів бібліотек у Порядку денному ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року

Ми продовжимо вести кампанію за внесення питання про бібліотечні та інформаційні служби і культурну спадщину до Порядку денного ООН до 2030 року.

Ми підтримуватимемо бібліотечно-інформаційний сектор на регіональному та національному рівнях щодо захисту інтересів бібліотек, стратегії та практичної реалізації Цілей сталого розвитку (ЦСР) у рамках Порядку денного ООН до 2030 року.

За підтримки сотень користувачів, які писали Ліонську Декларацію щодо доступу до інформації та розвитку ми відстоюватимемо важливу роль інформаційного доступу та бібліотек як необхідних складових сталого розвитку суспільства.

Ми підготуємо звіт «Розвиток і доступ до інформації», в якому буде надано оцінку процесові реалізації Цілей сталого розвитку і доступу до інформації, і підтримаємо дії

ІФЛА, спрямовані на забезпечення функціонування надійного довгострокового інформаційного середовища.

1.3 Звіт про тенденції ІФЛА

Звіт про тенденції ІФЛА визначив п'ять ключових напрямів розвитку у мінливому інформаційному середовищі.

Ми розробимо стратегію і програму дій за цими п'ятьма напрямками. До Конгресу ІФЛА у 2017 році ми переглянемо Звіт про тенденції ІФЛА, на Конгресі ІФЛА в 2016 році

надамо звіт про тенденції в бібліотечному секторі та нові тенденції в бібліотечних службах.

1.4 Просування стандартів ІФЛА для підтримки бібліотек у наданні послуг з метою розвитку своїх спільнот

Ми продовжимо реалізацію нашої програми з розробки та постійного перегляду стандартів і настанов ІФЛА, а також їхнього просування в бібліотечному секторі на глобальному рівні.

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК: 2. ІНФОРМАЦІЯ І ЗНАННЯ

МИ РОЗРОБИЛИ ПРОГРАМУ, ЯКА ЗАБЕЗПЕЧУЄ РІВНИЙ ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ І ЗНАНЬ У БУДЬ-ЯКОМУ ФОРМАТІ І В БУДЬ-ЯКОМУ МІСЦІ. МИ НАДАМО БІБЛІОТЕКАМ МОЖЛИВІСТЬ ВИСТУПАТИ ДВИГУНАМИ ІННОВАЦІЙ ТА ПОЛІПШУВАТИ СТВОРЕННЯ І ПОВТОРНЕ ВИКОРИСТАННЯ КОНТЕНТУ КОРИСТУВАЧАМИ.

КЛЮЧОВІ ІНІЦІАТИВИ 2015—16:

2.1 Визначення складників довгострокового і сталого інформаційного середовища

Ми акумулюємо значні інформаційні ресурси для підтримки стратегічної діяльності щодо забезпечення прозорості та доступу до даних, інформації та знань. Спираючись на факти і авторитетні джерела, ми визначимо необхідні складові довгострокового сталого інформаційного середовища.

2.2 Відстоювання справедливої системи авторського права

Напрямок 2.2.1 Просування Марракешської угоди про полегшення доступу до інформації сліпих і осіб з вадами зору

Разом із бібліотеками ми закликатимемо держави ратифікувати Марракешський договір, який полегшує доступ сліпих, осіб з вадами зору чи іншими обмеженими можливостями сприймати друковану інформацію до опублікованих творів.

Напрямок 2.2.2 Реалізація засад Гаазької Декларації щодо інтелектуального аналізу тексту і даних

Спільно з нашими партнерами ми працюватимемо над реалізацією засад Гаазької Декларації щодо інтелектуального аналізу тексту і даних, які надають доступ до різноманітних видів інформації для інтелектуального й творчого розвитку.

Напрямок 2.2.3 Робота щодо поліпшення системи електронного абонементу

Ми підтримуватимемо систему електронного абонементу, визначивши необхідні зміни в законодавстві щодо авторського права та обравши за взірць кращі приклади бібліотечних ліцензій.

Напрямок 2.2.4 Продовження співпраці з WIPO та іншими партнерами

Ми продовжимо працювати зі Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ) та партнерами для ухвалення законів щодо авторського права, які полегшать роботу бібліотек у цифровому столітті.

Напрямок 2.2.5 Позиція ІФЛА щодо контенту, створеного громадянами

Ми розробимо стратегію і план дій участі бібліотечних служб у збільшенні місцевого контенту, який створюють користувачі, і знань, які поширюють громадяни.

2.3. Вплив на діяльність в мережі Інтернет

Напрямок 2.3.1 Просування важливої ролі бібліотек у наданні публічного доступу до Інтернету

Ми продовжимо відстоювати публічний доступ до мережі Інтернет і підготуємо проект Заяви про принципи публічного доступу в контексті Динамічної коаліції щодо публічного доступу в бібліотеках Форуму з управління Інтернетом.

Ми братимемо участь у процесі аналізу результатів Всесвітнього саміту з питань інформаційного суспільства (WSIS), національних, регіональних і міжнародних форумах з управління Інтернетом (IGF).

Напрямок 2.3.2 Визначення позиції ІФЛА щодо нейтралітету в Інтернеті

Ми сформуємо і оприлюднимо позицію ІФЛА щодо нейтралітету в Інтернеті в рамках роботи на Форумі з управління Інтернетом.

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ 3. КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

МИ ПІДТРИМУВАТИМЕМО СЕКТОР БІБЛІОТЕЧНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ СЛУЖБ І ТЕСНО СПІВРОБІТНИЧАТИМЕМО З НАШОЇ МЕРЕЖЕЮ ПАРТНЕРІВ З МЕТОЮ ЗАХИСТУ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В РІЗНИХ ФОРМАХ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЇЇ ТРАДИЦІЙНОГО, ІСТОРИЧНОГО, САМОБУТНЬОГО ТА СУЧАСНОГО ПРОЯВІВ; А ТАКОЖ ПРАГНУТИМЕМО ДО МАКСИМАЛЬНО МОЖЛИВОЇ КООРДИНАЦІЇ НАШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЦЬЙ СФЕРІ.

КЛЮЧОВІ ІНІЦІАТИВИ 2015—16:

3.1 Організація мережі Центрів консервації та збереження (PACs) як центрів експертизи, необхідних для захисту документальної культурної спадщини на глобальному рівні

Ми й надалі відкриватимемо центри експертизи в мережі Центрів консервації та збереження для практичної діяльності в цій галузі і задоволення зростаючих культурних, мовних та регіональних потреб.

3.2 Розробка стандартів для збору і збереження різноманітних форм контенту

Напрямок 3.2.1 Робота з членами і партнерами з просування стандартів і передового досвіду у сфері цифрового збереження

Ми продовжимо брати участь в проєкті ЮНЕСКО PERSIST щодо цифрового збереження, використовуватимемо всі можливості для просування ідеї важливості цифрового збереження інформації.

Ми працюватимемо в ІФЛА і з партнерами над розробкою стандартів, інструкцій, популяризуючи передовий досвід у сфері збирання і збереження контенту в усіх його формах, а також над забезпеченням доступу до нього якнайширшого кола користувачів.

Напрямок 3.2.2. Ініціювати обговорення і обмін ідеями з питань збирання та забезпечення доступу до контенту в бібліотеках у процесі віртуального/цифрового повернення матеріалів документальної культурної спадщини

Ми обговорюватимемо зі своїми членами та партнерами поточні питання цифрової / віртуальної репатріації контенту документальної культурної спадщини; проведимо форуми для відкритого обміну ідеями та шукатимемо практичні рішення організації відповідного доступу.

3.3. Захист документальної культурної спадщини за допомогою зниження ризику виникнення катастроф

Спільно з членами і партнерами, зокрема такими організаціями, як «Блакитний щит» і ЮНЕСКО, ми продовжимо вести Реєстр ризиків, фіксуючи бібліотечні колекції, які перебувають у зоні реального або потенційного ризику в разі виникнення стихійних або техногенних лих, конфліктів чи катастроф.

Щоб допомогти бібліотекам, які перебувають у зоні ризику або постраждали від стихійних лих, техногенних катастроф, ми розвиватимемо співпрацю з «Блакитним щитом», ЮНЕСКО та потенційними зовнішніми спонсорами.

Ми будемо постійно інформувати наших членів і партнерів щодо профілактики ризиків і планів дій у разі надзвичайних ситуацій, а також виступати за важливість внесення Завдання 11.4 (активізувати зусилля щодо захисту і збереження всесвітньої культурної і природної спадщини) Порядку денного ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року до національних законодавств і планів розвитку.

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ 4. НАРОЩУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ

МИ ПІДНЕСЛИ ЗНАЧУЩІСТЬ БІБЛІОТЕК І БІБЛІОТЕКАРІВ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ, РЕГІОНАЛЬНОМУ І МІЖНАРОДНОМУ РІВНЯХ, РОЗВИВАЮЧИ ПРОГРАМУ ЗАХИСТУ ІНТЕРЕСІВ БІБЛІОТЕК ДЛЯ НАРОЩУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЧЛЕНІВ ІФЛА ЩОДО ЕФЕКТИВНІШОГО ВІДСТОЮВАННЯ РОЛІ БІБЛІОТЕК ЯК ПРОВІДНИХ УСТАНОВ У ВПРОВАДЖЕННІ ПОЛІТИЧНИХ, ЕКОНОМІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН.

КЛЮЧОВІ ІНІЦІАТИВИ 2015—2016

4.1 Питання про діяльність бібліотек у Порядку денному ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року

Напрямок 4.1.1 Інформувати про Порядок денний ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року

Ми працюватимемо з бібліотечним сектором та іншими партнерами, щоб підвищити обізнаність про роль і місію бібліотек, визначену у Порядку денному ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року.

Напрямок 4.1.2 Залучати членів ІФЛА до роботи, спрямованої на внесення бібліотек до національних і регіональних планів розвитку

Ми працюватимемо з бібліотечним сектором і проводитимемо кампанію за внесення бібліотечних служб до національних і регіональних планів розвитку.

Напрямок 4.1.3 Сформуванню ставлення до бібліотек як до найважливіших загальнонаціональних культурних інституцій

Ми розробимо комунікаційну стратегію, спрямовану на визнання політиками, спонсорами і суспільством бібліотечних та інформаційних служб важливим суспільним надбанням.

Ми підтримуватимемо стратегію прикладами і фактами значущості бібліотечних та інформаційних служб для суспільства.

Ми допомагатимемо бібліотечному сектору розвивати тісні зв'язки зі своїм спів-

товариством і відстоювати власні інтереси, чому сприятимуть наші заходи, спрямовані на нарощування потенціалу та захист бібліотек.

4.2. Реалізація міжнародної програми із захисту інтересів бібліотек (IAP)

Ми працюватимемо над програмою створення розвинених бібліотечних асоціацій і пілотного проекту «Африка».

Ми продовжуватимемо реалізацію міжнародної програми щодо захисту інтересів бібліотек, щоб дати можливість бібліотечному сектору створити і просувати прийнятну концепцію важливих для суспільства бібліотечних служб, формувати і реалізовувати регіональні і національні програми дій і розвивати навички правозахисної діяльності у бібліотечній сфері.

4.3 Удосконалення Міжнародної програми лідерів

Напрямок 4.3.1 Надання матеріалів, що сприятимуть нарощуванню потенціалу

Ми сформуємо пакет матеріалів, дібраних з нашої Міжнародної програми лідерів, для використання на бібліотечних заходах і конференціях. Учасники матимуть можливість розглянути різноманітні ситуації, розвинути і вдосконалити свої навички.

Напрямок 4.3.2 Набір нових учасників Міжнародної програми лідерів

Ми плануємо сформувати групу нових учасників Міжнародної програми лідерів на 2016—2018 рр.

Напрямок 4.3.3 Розширити нашу команду досвідчених лідерів

Ми розробимо стратегію із залучення учасників завершеної Міжнародної програми лідерів і партнерських програм до діяльності ІФЛА, що дозволить підвищити їхню кваліфікацію і збільшити кількість досвідчених захисників ІФЛА і партнерів на всіх рівнях і у всіх регіонах. Програма має бути реалізована у 2017 році.

4.4 Реалізація Програми зі створення розвинених бібліотечних асоціацій

Ми продовжимо реалізацію Програми зі створення розвинених бібліотечних асоціацій, зосередившись на країнах Африки, Азії й Океанії, Латинської Америки і Карибського басейну.

Спираючись на чинну модель Програми, ми використовуємо найкращий практичний досвід асоціацій, щоб удосконалити її розвиток і функціонування в різних форматах.

4.5 Зміцнення позицій ІФЛА за допомогою нарощування регіонального та секторального потенціалу й для участі в нашій діяльності

Напрямок 4.5.1 Посилення регіонального потенціалу та лідерства

Ми посилюватимемо наш регіональний потенціал і збільшуватимемо присутність у регіонах, залучаючи місцевих представників до роботи з нашими Ключовими ініціативами й інших видів діяльності, щоб забезпечити роль ІФЛА як представницького органу на глобальному рівні для всіх організацій, незалежно від поглядів, досвіду, географічного положення, економічного потенціалу асоціацій, установ або індивідуальних членів.

Напрямок 4.5.2 Збільшити участь публічних бібліотек у діяльності на національному, регіональному та міжнародному рівнях

Ми змінимо ситуацію з недостатньою представленістю публічних бібліотек, значно збільшивши участь цих установ і їхніх співробітників у діяльності ІФЛА, асоціацій на національному, регіональному та міжнародному рівнях.

Інформація на сайті ІФЛА буде регулярно оновлюватися.

IFLA Headquarters

P.O. Box 95312 2509 CH

The Hague Netherlands

Tel. + 31-70-3140884

Fax + 31-70-3834827

e-mail: ifla@ifla.org

www.ifla.org

Переклад з англійської здійснено
Книжковою палатою України